

คู่มือการปฏิบัติงาน

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งต่อ

จัดทำโดย

งานบริหารงานทั่วไป สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งต่อ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

คำนำ

งานบริหารงานทั่วไป สำนักปลัด ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ทุ่งต่อ ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงาน
จ้าง และประชาชน ใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานบริหารงานทั่วไป สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งต่อ

สารบัญ

	หน้า
การประชุมสภาครั้งแรก	๑
อำนาจหน้าที่	๓
การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๔
การเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๕
การเสนอญัตติ	๘
ร่างข้อบัญญัติ	๘
การอภิปราย	๑๑
การลงมติสภา	๑๑
กระทู้ถาม	๑๒
คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๑๓
การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย	๑๔

คู่มือการปฏิบัติงาน การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งต่อ

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่มีปัญหาโต้แย้งการปฏิบัติตามระเบียบ หรือระเบียบไม่ได้กำหนดไว้ ก็ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้วินิจฉัยและใช้บังคับไปพลางก่อน แล้วให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนำข้อโต้แย้งนี้เสนอต่อนายอำเภอเพื่อวินิจฉัยสั่งการ หรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้รายงานต่อนายอำเภอ เพื่อเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา (ตามข้อ ๕ วรรคสอง)

๑. การประชุมสภาครั้งแรก

ตามระเบียบ ข้อ ๖ ให้นายอำเภอกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีการประชุมสภาครั้งแรกภายใน ๑๕ วันนับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ครบตามจำนวนแล้ว สิ่งที่ต้องทำในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก คือ

๑. ปฏิญาณตนในที่ประชุม (ยกเว้น อบต. ไม่ต้องปฏิญาณตน)
๒. เลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. เลือกรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๔. เลือกเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญของปีนั้น และกำหนดสมัยประชุมสามัญครั้งแรกของปีถัดไป

๑.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว

ตามระเบียบ ข้อ ๗ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก กำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว ดังนี้

๑) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว

ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว แต่หากผู้มีคุณสมบัติตาม (๑) ไม่ยอมทำหน้าที่ให้ผู้มีอายุสูงสุดรองลงมาทำหน้าที่แทน และในกรณีที่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอายุสูงสุดเท่ากันมากกว่า ๑ คน ให้ใช้วิธีจับสลาก

๑.๑) หน้าที่ประธานสภาชั่วคราว

(๑) นำสมาชิกกล่าวคำปฏิญาณตน (ยกเว้น อบต. ไม่ต้องปฏิญาณตน)

(๒) ดำเนินการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) รายงานผลการเลือกตั้งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอทราบ ภายใน ๗

วันนับแต่วันที่สภาลงมติ

๑.๒) การพ้นจากตำแหน่งประธานสภาชั่วคราว

การพ้นจากตำแหน่งประธานสภาชั่วคราวนั้น กำหนดให้พ้นจากตำแหน่งในกรณีที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว

ให้ปลัดขององค์การปกครองส่วน้องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในครั้งนั้น

๑.๒ การเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล**๑) การเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล**

การเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยวิธีการ การเสนอชื่อ การลงคะแนน การตรวจนับคะแนนการรายงานผล

๑.๑) การเสนอชื่อ

ตามระเบียบข้อ ๘ กำหนดให้สมาชิกสภาสามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภา
ดังนี้

(๑) สมาชิกสภา ๑ คน สามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภา เพียง ๑ ชื่อ

(๒) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภาออกเสียงรับรองอย่างน้อย ๒ คน (ยกเว้นสภาท้องถิ่น ที่มีสมาชิกสภาท้องถิ่น น้อยกว่า ๘ คน สมาชิกสภาออกเสียงรับรอง ๑ คน) สมาชิกสภาแต่ละคน มีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว

(๓) หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาเพียง ๑ คน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (ตามระเบียบข้อ ๑๔)

๑.๒) การลงคะแนน

(๑) ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัว เพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือกด้วยวิธีจับสลากโดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อตกลงกันว่าจะให้คนใดเป็นคนจับสลากก่อนหลัง แล้วให้จัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับ ให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ หากตกลงกันไม่ได้ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง

(๒) ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลข

(๓) ให้สมาชิกสภา ลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนหนึ่ง โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ ลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกัน ใส่ซอง แล้วนำซองใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเอง ต่อหน้าประธานที่ประชุม

๑.๓) การตรวจนับคะแนน

ประธานชั่วคราวเชิญสมาชิกสภาไม่น้อยกว่า ๒ คน มาช่วยนับโดยที่ผู้ได้รับเลือกมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด

(๒) หากมีผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคน ให้เลือกใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด โดยใช้วิธี
เดิมอีกครั้ง (ตาม ๑.๒)

(๓) หากคะแนนสูงสุดยังเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก โดยวิธีการจับสลากนี้ให้เป็นไปตามระเบียบข้อ ๘ วรรคหก ดังนี้

(๓.๑) ประธานชั่วคราวจัดให้ตกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อนหลัง

(๓.๒) ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ประธานชั่วคราวจับสลากว่าใครจะจับสลากก่อนหลัง

(๓.๓) บัตรสลาก ต้องมีชนิด สี และขนาด อย่างเดียวกัน มีจำนวนเท่ากับคนที่มีความคะแนนสูงสุดเท่ากันและเขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” ๑ บัตร นอกนั้นเป็น “ไม่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล”

๑.๔) การรายงานผล

ประธานสภาชั่วคราวมีหน้าที่รายงานผลต่อนายอำเภอ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก

๒) การเลือกรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อมีการเลือกประธานสภาได้แล้ว ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเลือกรองประธานสภา และเลขาธิการสภา ซึ่งการเลือกรองประธานสภาและเลขาธิการสภานี้จะต้องเลือกในการประชุมสภาครั้งแรก จำนวนรองประธานสภาสามารถมีได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีรองประธานสภาได้จำนวน ๑ คน

๒.๑) การเสนอชื่อ

วิธีการเลือกรองประธานสภา ให้ใช้วิธีเดียวกับการเลือกประธานสภา ตามระเบียบข้อ ๘ วรรคหนึ่ง แต่กรณีที่มีคะแนนเท่ากันเป็น ครั้งที่ ๒ ให้ประธานเป็นผู้ชี้ขาด

๒.๒) การรายงานผล

ประธานชั่วคราวมีหน้าที่รายงานผลต่อนายอำเภอ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก

๓) การเลือกเลขาธิการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีการเลือกเลขาธิการสภา ให้ประธานสภาใช้วิธีเดียวกันกับการเลือกรองประธานสภาฯ ตามระเบียบข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ

การเลือกเลขาธิการสภาให้เลือกจากสมาชิกสภา หรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและ เมื่อได้เลขาธิการสภาแล้ว ให้เลขาธิการสภาชั่วคราวพ้นจากตำแหน่ง

๔) กรณีตำแหน่งว่างลง

(๔.๑) ตามระเบียบ ข้อ ๑๕ (๑) ได้กำหนดว่าเมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งก่อนครบอายุสภา ให้สภาดำเนินการเลือกประธานสภาและรองประธานสภา แทนในตำแหน่งที่ว่าง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

(๔.๒) ตามระเบียบ ข้อ ๑๕ (๒) ได้กำหนดว่ากรณีเลขาธิการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกเลขาธิการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขึ้นคราวแรกนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

๒. อำนาจหน้าที่**๒.๑ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล**

ตามระเบียบ ข้อ ๑๖ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) ดำเนินกิจการของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนด
- ๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เว้นแต่ในขณะที่ยกเลิกวาระอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๓) บังคับบัญชาการงานในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๔) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๕) เป็นผู้แทนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในกิจการภายนอก
- ๖) อำนาจและหน้าที่อื่นที่กำหนดไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

๒.๒ รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามระเบียบข้อ ๑๗ รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามอำนาจหน้าที่ของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้หรือปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

๒.๓ เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามระเบียบข้อ ๑๘ เลขานุการสภา มีหน้าที่ดังนี้

๑) แจ้งนัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) ชี้แจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หนังสือสั่งการ หรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับ

กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๓) ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วน

ตำบล

๔) เชิญประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่

๕) จัดทำรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๖) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับ

อนุญาตจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๗) ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการควบคุมการนับคะแนนเสียง

๘) ช่วยเหลือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภาองค์การบริหาร

ส่วนตำบล

๙) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือกระทำกิจการอื่นตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มอบหมาย

ตามระเบียบข้อ ๑๙ ในการประชุมสภา ถ้าไม่มีเลขานุการสภา หรือมีแต่ไม่อยู่ หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้สภาเลือกสมาชิกสภาคนหนึ่งหรือพนักงานส่วนตำบลคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาชั่วคราวแทน โดยใช้วิธีการเลือก ตามระเบียบข้อ ๑๓ และข้อ ๒๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนเลือกให้กระทำด้วยวิธีการยกมือขึ้นพื้นศีรษะ

๒.๔ การพ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามระเบียบข้อ ๑๘/๑ เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) ครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๕) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับหนังสือลาออกจากเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้เสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

๓. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมี ๔ ประเภท คือ

๑) การประชุมสภาสมัยแรก

๒) การประชุมสามัญ

๓) การประชุมวิสามัญ และ

๔) การเรียกประชุมกรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุม

ในส่วนของ การกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดว่าการประชุมสามัญสามัญประจำปีแต่ละสมัยในปีนั้นจะเริ่มเมื่อใด แต่ละสมัยในปีนั้นมีกำหนดกี่วัน และให้กำหนดวันเริ่มประชุมสามัญประชุม

สามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไปและมีกำหนดกัวัน เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติแล้วให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำเป็นประกาศของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

กรณีไม่ได้กำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้หรือไม่ได้กำหนดวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกในปีถัดไป หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสมัยประชุมสามัญประจำปีหรือวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีที่กำหนดไว้แล้ว ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นำปรึกษาในสมัยประชุมสามัญประจำปีอื่น หรือในสมัยประชุมวิสามัญก็ได้ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ๓ ประเภท ดังนี้

๓.๑ การประชุมสภาครั้งแรก

๓.๒ การประชุมสามัญ

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดให้มีจำนวนสมัยประชุมได้ปีละ ๒ สมัย หรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกิน ๔ สมัย

(๑) สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่งๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

๓.๓ การประชุมวิสามัญ

เป็นการประชุมนอกสมัยการประชุมสามัญ โดยมีความจำเป็นของการประชุมเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ได้บัญญัติให้

(๑) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญ ถ้าเห็นสมควรให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้

(๒) สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

ตามระเบียบข้อ ๓๖/๑ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นเห็นสมควรอาจจัดให้มีการประชุมตามกฎหมายว่าด้วย การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

๓.๔ การเรียกประชุมกรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุม

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ได้บัญญัติว่า ในกรณียังไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุมตามกฎหมายให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิดและปิดประชุม

๔. การเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑) ให้ประธานสภาทำหนังสือแจ้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุม ไม่น้อยกว่า ๓ วัน ยกเว้นการประชุมเร่งด่วน จะแจ้งกำหนดเปิดสมัยประชุมและปิดประกาศน้อยกว่า ๓ วันได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม

๒) บอกรับนัดในที่ประชุม และส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ไม่ได้มาประชุมให้ทราบล่วงหน้าด้วย

๓) กรณีประชุมเร่งด่วน สามารถนัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วันได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม และต้องระบุอันริบด่วนในหนังสือด้วย

๔.๑ สิ่งที่ต้องปฏิบัติในการเรียกหรือนัดประชุม

๑) ส่งระเบียบวาระการประชุมไปพร้อมกัน เว้นแต่ มีเหตุรีบด่วนให้แจ้งในขณะเปิดประชุม การจัดระเบียบวาระการประชุมให้เป็นไปตามข้อ ๒๗

๒) ประชาสัมพันธ์กำหนดวัน เวลา และเรื่อง ให้ประชาชนทราบ

๔.๒ สิทธิของประชาชนในการเข้าฟังการประชุม

ตามระเบียบข้อ ๒๔ วรรคสอง กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด (เป็นระเบียบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล)

๔.๓ สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภา

ตามระเบียบข้อ ๒๕ กำหนดให้

๑) เมื่อถึงกำหนดเวลานัด เลขาธิการสภาให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาเข้าห้องประชุม

๒) ให้ประธานตรวจดูว่าสมาชิกสภาเข้าประชุมครบองค์ประชุมหรือไม่

๓) การนับองค์ประชุม

(๑) หากสมาชิกสภาไม่ได้ลงชื่อ แต่เข้าร่วมประชุมให้นับ และถือว่ามาประชุม

(๒) หากสมาชิกสภาลงชื่อไว้ แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมไม่ให้นับ และถือว่าขาดประชุม

๔) ถ้าไม่ครบองค์ประชุมและพ้นกำหนดเวลานัด ๑ ชั่วโมง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ประธานสภาสั่งเลื่อนการประชุม

(๒) ให้ถือว่าสมาชิกสภาที่ไม่อยู่ ขาดประชุม

๕) การแจ้งเลื่อนการประชุมให้ใช้วิธีเกี่ยวกับการนัดประชุม

๔.๔ ประธานในที่ประชุมสภา

๑) ปกติให้ประธานสภาและรองประธานสภาตามลำดับเป็นประธานที่ประชุม

๒) ตามระเบียบข้อ ๒๖ ในกรณีไม่มีประธานสภาท้องถื่นและรองประธานสภาท้องถื่น หรือมีแต่ไม่อยู่ในที่ประชุมหรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๑) ให้สมาชิกสภาที่มีอายุมากที่สุด เป็นประธานชั่วคราวเพื่อเลือกสมาชิกกันเองเป็นประธานในที่ประชุมคราวนั้น

(๒) วิธีการเลือก ให้เสนอชื่อ แล้วลงคะแนนโดยวิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ

๓) เมื่อประธานสภา/รองประธานสภา/ยอมเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ในระหว่างการเลือก ให้ระงับการเลือก ถ้าเลือกได้แล้วให้ผู้ได้รับเลือกพ้นหน้าที่และให้ประธานสภา/รองประธานสภา เป็นประธานที่ประชุมต่อไป

๔.๕ การประชุมตามระเบียบวาระ

๑) ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ เว้นแต่ ที่ประชุมสภาจะตกลงกันเป็น อย่างอื่นในการประชุมคราวนั้น และโดยทั่วไปวาระการประชุมจะเรียงลำดับก่อนหลัง ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(๒) เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา

(๓) กระทู้ถาม

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้นพิจารณาเสร็จแล้ว

(๕) เรื่องที่เสนอใหม่

(๖) เรื่องอื่นๆ

๒) การสั่งปิดประชุม ประธานจะสั่งปิดประชุมก่อนหมดระเบียบวาระไม่ได้เว้นแต่กรณีเกิดเหตุอลเวง ตามระเบียบข้อ ๑๒๑ ถ้าประธานฝ่าฝืน (สั่งปิดก่อน) ให้สมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งที่มีอยู่ในที่ประชุม เห็นว่าให้เปิดประชุมต่อไป ให้ประชุมต่อไปตามระเบียบวาระจนหมด และให้รองประธานสภาเป็นประธานที่ประชุม ถ้ารองประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุม ตามระเบียบข้อ ๒๖

๓) วาระการประชุมที่ยังไม่ได้ประชุม ให้ประธานสภาจัดวาระนั้นเข้าในระเบียบวาระ การประชุมในครั้งต่อไป

๔.๖ การพักประชุม

ตามระเบียบข้อ ๓๐ จะพักการประชุมได้ต้อง

- ๑) ประธานสภาเห็นเป็นการสมควร
- ๒) สั่งพักการประชุมไว้ชั่วคราวก็ได้ (ควรกำหนดเวลาให้ชัดเจน)

๔.๗ การประชุมโดยเปิดเผย - ลับ

การประชุมปกติเป็นการประชุมโดยเปิดเผย เว้นแต่

- ๑) กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ประชุมลับ เช่น ประชุมเพื่อพิจารณาความประพฤติของสมาชิกสภา (แต่ผู้ที่ถูกอภิปรายอาจขอให้ประชุมเปิดเผยได้)
- ๒) ผู้บริหาร/สมาชิก ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของที่ประชุมร้องขอให้ประชุมลับ โดยทำเป็นหนังสือ/เสนอด้วยวาจาในการประชุม (ระเบียบ ข้อ ๓๑ วรรคสอง) (ไม่ต้องขอมติ)

การประชุมลับ

ประธานสภาสั่งให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องออกจากที่ประชุม จนพ้นระยะที่จะฟังการประชุมได้ ตามระเบียบข้อ ๓๒ ระบุว่าการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับความประพฤติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเห็นว่า มีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือ ก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ หรือเรื่องที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในหมวด ๙ แห่งระเบียบนี้ให้ประชุมลับ เว้นแต่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้ประชุมเปิดเผย

๔.๘ รายงานการประชุม

- ๑) ต้องให้คณะกรรมการตรวจรายงานได้ตรวจสอบ
- ๒) ทำสำเนารายงานที่ได้ตรวจสอบแล้ว (อย่างน้อย ๒ ฉบับ) ให้สมาชิกตรวจดูก่อนเวลาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ วัน เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองรายงานการประชุมนั้น
- ๓) การแก้ไขถ้อยคำในรายงานการประชุมให้กระทำโดยมติของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง อย่างน้อยจะต้องมีรายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาประชุม ลาประชุม และขาดประชุม
- ๔) ให้ประธานสภาลงชื่อเป็นหลักฐานว่าสภารับรองแล้ว
- ๕) การเปิดเผยรายงานการประชุม โดยให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกาศรายงานการประชุมที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติรับรองแล้วในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบ
- ๖) ข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจเสนอญัตติด้วยวาจา ขอมิให้โฆษณา ถ้าที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติเห็นชอบก็ให้เป็นไปตามที่ร้องขอ

- ๗) รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมยังไม่ได้ตรวจสอบ หรือสภายังไม่ได้รับรอง หรือที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับรองแล้วแต่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน เพราะเหตุอายุครบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบันทึกเหตุการณ์นั้นไว้ และเป็นผู้รับรองรายงานการประชุมนั้น
- ๘) การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๕. การเสนอญัตติ

ญัตติมี ๒ ประเภท คือ

- ๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ
- ๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ

(๑) ตามระเบียบข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ญัตติทั้งหลายต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า ๕ วัน เว้นแต่กรณีใดเป็นเรื่องรีบด่วนจะยื่นน้อยกว่านี้ก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงก่อนวันประชุม และต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รับรองอย่างน้อย ๒ คน แต่หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เหลืออยู่น้อยกว่า ๘ คน ให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง ๑ คน

(๒) กรณีสมาชิกเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องให้ผู้บริหารรับรองด้วย (ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวข้องการเงิน ตามระเบียบ ข้อ ๔๔)

๓) การเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติใด ถ้าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีการรับรอง ถ้าราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอ ให้เป็นตามระเบียบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ว่าด้วยการดำเนินการของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕

๔) ญัตติที่อาจเสนอด้วยวาจา แต่ต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรอง ดังนี้

- (๑) ขอให้รับรองรายงานการประชุม
- (๒) ขอให้รับรองรายงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการต่าง ๆ ที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้น
- (๓) ขอปรึกษาหรือขอให้พิจารณาเป็นเรื่องด่วน
- (๔) ขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามวาระรวดเดียวตามข้อ ๔๕
- (๕) ญัตติตามข้อ ๔๑
- (๖) ญัตติที่ประธานที่ประชุมเห็นควรอนุญาต

การบรรจุญัตติที่เสนอด้วยวาจา ให้ประธานที่ประชุมบรรจุเข้าระเบียบ วาระการประชุมคราวนั้น

๕) วิธีการเสนอญัตติ

- (๑) ยกมือขึ้นพ้นศีรษะเมื่อประธานอนุญาตจึงกล่าวได้ ณ ที่ของตน หรือที่จัดไว้
- (๒) การรับรอง : วิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะ

๖) การบรรจุญัตติ

- (๑) ประธานสภาต้องบรรจุญัตติที่เสนอมาเข้าระเบียบวาระภายในเวลาอันควร ในสมัยประชุมนั้น
- (๒) ญัตติที่เสนอด้วยวาจา ประธานสภาต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระในการประชุมคราวนั้น
- (๓) กรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ไม่สามารถบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาได้ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไป และให้แจ้งเหตุจำเป็นนั้นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในสมัยประชุมนั้น

ญัตติที่บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้พิจารณาในสมัยประชุม นั้นหรือพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้เป็นอันตกไป เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติร่างข้อบัญญัติให้บรรจุในระเบียบ วาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไป

๗) ห้ามมีการเสนอญัตติอื่น ในขณะที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำลังประชุมเพื่อปรึกษาญัตติโดยอยู่ยกเว้น

(๑) ขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติที่ไม่ใช่ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

(๒) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามหมวด ๘ แห่งระเบียบนี้

(๓) ขอให้ลงมติ

(๔) ขอให้แยกประเด็นพิจารณา หรือแยกประเด็นลงมติ

(๕) ขอให้ปิดอภิปราย

(๖) ขอให้เปิดอภิปรายต่อไป

(๗) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๘) ขอให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาใช้อำนาจตามข้อ ๑๑๙ ข้อ ๑๒๐ หรือ ข้อ ๑๒๑

ตามระเบียบนี้

(๙) ขอให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้

(๑๐) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ถ้าที่ประชุมมีมติหรือเห็นชอบในญัตติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาญัตติเดิมเป็นอันตกไป เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติเกี่ยวข้องกับข้อบัญญัติ

๖. ร่างข้อบัญญัติ

ร่างข้อบัญญัติต้องแบ่งเป็นข้อและมีบันทึก ประกอบด้วย

๑) หลักการของร่างข้อบัญญัติ

๒) เหตุผลที่เสนอร่างข้อบัญญัติ

๖.๑ การเสนอข้อบัญญัติ

เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมาและตรวจแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้ส่งสำเนาแก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วันก่อนวันประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมอัน รีบด่วน แต่ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุม ถ้าตรวจแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้องให้แจ้งผู้ เสนอทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับญัตตินั้น เว้นแต่เป็นญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่ไม่มี คำรับรองของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวไปยังผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาให้ คำรับรองหากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แจ้งผลการพิจารณาให้คำรับรองให้ทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งให้ผู้เสนอทราบโดยเร็ว

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว ต้องนำเสนอข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวนั้นเข้าระเบียบวาระก่อนร่างข้อบัญญัติอื่น

๖.๒ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ

๑) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ ต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ แต่ที่ประชุมสภาจะอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียว ได้ โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนผู้ ที่อยู่ในที่ประชุมจะเป็นผู้เสนอก็ได้

เมื่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอนุมัติให้พิจารณา ๓ วาระรวดเดียวแล้ว การพิจารณาวาระ ที่ ๒ ให้ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการแปรญัตติเต็มสภา โดยให้ประธานที่ประชุมเป็นประธานคณะกรรมการ แปรญัตติ

๒) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ จะพิจารณา ๓ วาระรวดเดียวไม่ได้ และในการพิจารณาวาระที่ ๒ ต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง นับแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น

๓) วาระการพิจารณา

(๑) วาระที่ ๑ เรื่อง รับหรือไม่รับหลักการ และห้ามให้มีการลงมติก่อนที่สมาชิกสภาได้อภิปรายเรื่องนั้นพอสมควรแล้ว หรือสภาจะให้คณะกรรมการสภาพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้

(๒) วาระที่ ๒ ควรตั้งคณะกรรมการแปรญัตติไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี

ถ้าสภาไม่รับหลักการร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

(๑) ให้ประธานสภานำปรึกษาในที่ประชุมสภา เพื่อเลือกสมาชิกเป็นกรรมการในคณะกรรมการหาข้อยุติ (นำวิธีการเลือกในข้อ ๑๒ วิธีเลือกรองประธานสภา มาใช้บังคับโดยอนุโลม)

(๒) แจ้งมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณฯ และรายชื่อคณะกรรมการหาข้อยุติฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่สภาไม่รับหลักการ

(๓) แจ้งมติให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ทราบภายในวันถัดจากวันที่สภามีมติไม่รับหลักการ

๖.๓ ร่างข้อบัญญัติตกไป

๑) ร่างข้อบัญญัติที่สภาไม่รับหลักการ

๒) ร่างข้อบัญญัติที่สภาฯ มีมติ ไม่ให้ตราเป็นข้อบัญญัติ

ผลเมื่อร่างข้อบัญญัติตกไป

๑) ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

๒) ห้ามเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติ ที่มีหลักการเดียวกันในสมัยประชุมนั้นอีก เว้นแต่ประธานสภาอนุญาต

เมื่อเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

๖.๓ การถอนญัตติ คำแปรญัตติ แก้ไขข้อความ หรือ ขอลงชื่อ

การถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อ

๑) ต้องการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติที่เปลี่ยนหลักการ

๒) ขอลงชื่อจากการเป็นผู้รับรองหรือผู้ร่วมเสนอญัตติ

จะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว ทำได้ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภา หรือที่ประชุมคณะกรรมการแปรญัตติ (คำแปรญัตติ ชั้นคณะกรรมการฯ)

กรณีถือว่าถอนญัตติ

๑) ถึงวาระพิจารณาแล้ว ผู้เสนอหรือ ผู้แปรญัตติไม่ขออภิปราย หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาฯ ให้ถือว่าได้ถอนญัตติ / คำแปรญัตตินั้น

๒) กรณีผู้บริหารเสนอญัตติ / แปรญัตติอาจมอบหมายให้รองนายกฯ เลขานุการ ที่ปรึกษาฯ เป็นผู้อภิปรายชี้แจงหรือแถลงแทนก็ได้แต่ต้องทำเป็นหนังสือ

ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

๑) ในกรณีที่ประชาชนเป็นผู้เสนอร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อเพื่อเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้แทนของผู้เข้าชื่อ มีสิทธิชี้แจงหรือเสนอข้อเท็จจริงหรือความเห็นเกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติที่เสนอได้

๒) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น

๗. การอภิปราย

๗.๑ การกล่าวถ้อยคำในที่ประชุมสภา

๑) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำใดต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ยกมือ ขึ้นพันศรุษะ เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอนุญาตแล้ว จึงกล่าวได้ โดยให้ยืนกล่าว ณ ที่ของตนเองหรือ ณ ที่ซึ่งจัดไว้ก็ได้ และต้องกล่าวกับประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ใช้เวลาตามสมควร หากใช้เวลาเกินสมควรและมีผู้อื่นอภิปรายต่อไป ประธานอาจสั่งให้หยุดได้ เมื่ออภิปรายมา ๑๐ นาทีแล้ว (ตามระเบียบข้อ ๖๗)

๒) การอภิปรายเฉพาะเรื่องที่กำลังปรึกษาห้ามกล่าวข้อความซ้ำหรือนอกประเด็น

๓) ห้ามใช้คำหยาบคายใส่ร้ายป้ายสีผู้ใด

๔) ห้ามกล่าวถึงชื่อบุคคลใดๆ เว้นแต่หากจำเป็น

๕) ห้ามนำเอกสารมาอ่านในที่ประชุมฟัง เว้นแต่จำเป็น

๖) ห้ามนำวัตถุใดๆ เข้ามาแสดง เว้นแต่ประธานอนุญาต

๗.๒ การอนุญาตให้อภิปราย และลำดับการอภิปราย

๑) ให้ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอภิปรายก่อน กรณีมีหลายคนให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายครั้งละ ๑ คน

๒) ผู้คัดค้าน (ถ้ามี)

๓) ผู้สนับสนุนผู้เสนอ หรือผู้แปรญัตติ

๔) ผู้สนับสนุนผู้คัดค้าน ให้อภิปรายสลับกัน ถ้าไม่มีอีกฝ่ายก็ให้ฝ่ายนั้นอภิปรายต่อเนื่องได้

๗.๓ การปิดอภิปราย

การปิดอภิปรายจะกระทำได้เมื่อ

๑) ไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไป

๒) ประธานเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว ประธานเสนอให้วินิจฉัยว่าควรปิดอภิปรายหรือไม่ เว้นแต่อภิปรายกรณีสมาชิกถูกกล่าวหา ตามข้อ ๗๒ ให้อภิปรายจนหมดข้อสงสัย ห้ามรวบรัดอภิปราย

๓) เมื่อปิดอภิปรายแล้วให้ประธานเสนอให้ลงมติ

๗.๔ การรักษาระเบียบการประชุม

๑) เมื่อประธานเตือน สมาชิกต้องปฏิบัติตามทันที (ตามระเบียบข้อ ๖๖)

๒) เมื่อเห็นว่ามีผู้กระทำความผิดระเบียบการประชุม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อาจยืน หรือยกมือขึ้นพันศรุษะ ร้องขอต่อประธานให้วินิจฉัย

๓) คำวินิจฉัยเป็นเด็ดขาดและห้ามอภิปรายในเรื่องนี้อีก (ตามระเบียบข้อ ๗๐)

๔) ขณะอภิปราย ถ้าประธานยืน ให้สมาชิกระงับการอภิปรายแล้วนั่งลงทันทีและสมาชิกต้องฟังประธาน

๘. การลงมติสภา

๘.๑ วิธีการออกเสียงลงคะแนน

๑) เปิดเผย ให้ใช้วิธียกมือพันศรุษะ เว้นผู้บริหาร / สมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ คน เสนอให้ใช้ วิธียื่นขึ้น หรือเรียกชื่อตามลำดับอักษร และที่ประชุมเห็นชอบ

๒)ลับ

(๑) ในกรณีกฎหมายกำหนดให้ออกเสียงลงคะแนนลับ

(๒) ในกรณีผู้บริหาร / สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ที่อยู่ในที่ประชุมเสนอให้ออกเสียงลับและสภาเห็นชอบ

(ก) วิธีการ เขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่กล่องที่จัดให้แล้วประธานเรียกชื่อตามลำดับอักษรนำของมาใส่หีบด้วยตนเองต่อหน้าประธาน

๘.๒ การลงมติ

- ๑) ก่อนลงมติประธานต้องตรวจสอบว่าครบองค์ประชุมหรือไม่ ถ้าไม่ครบ ลงมติไม่ได้
- ๒) หลัก “หนึ่งคน หนึ่งเสียง”
- ๓) ประธานที่ประชุมออกเสียงในฐานสมาชิก โดยไม่ต้องลงจากที่นั่งประธานก็ได้
- ๔) ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อน และให้ถือเอาคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นเกณฑ์
- ๕) กรณีประธานถามและไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าเห็นชอบ
- ๖) กรณีสมาชิกเข้ามาเมื่อเริ่มลงคะแนนแล้ว
 - (๑) กรณีเปิดเผย – มีสิทธิออกเสียงร่วมกับฝ่ายที่ยังนับคะแนนไม่เสร็จได้
 - (๒) กรณีลับ – มีสิทธิออกเสียงได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนน

๘.๓ การนับคะแนนและประกาศลงคะแนน

- ๑) เมื่อนับเสร็จแล้วประธานต้องประกาศคะแนนทันที ให้ประกาศด้วยว่า ได้คะแนนข้างมากครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่
- ๒) ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น กรณีคะแนนเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงชี้ขาด และอาจบอกเหตุด้วยหรือไม่ก็ได้

๙. กระทู้ถาม

๙.๑ ความหมายและประเภทกระทู้

กระทู้ถาม คือ คำถามซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้น เพื่อสอบถามผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

กระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือ

- ๑) กระทู้ถามทั่วไป
- ๒) กระทู้ถามด่วน

๙.๒ หลักเกณฑ์ การตั้งกระทู้ถาม

- ๑) แต่ละกระทู้ที่ผู้ตั้งและซักถามได้เพียงคนเดียว
- ๒) ในการประชุมครั้งหนึ่ง คนหนึ่งตั้งได้ ๑ กระทู้ยกเว้นประธานสภาอนุญาต
- ๓) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ๘ ประการ ดังนี้
 - (๑) มีความเชิงประชด เสียดสีหรือแกล้งกล่าวใส่ร้าย
 - (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
 - (๓) ในเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ หรือที่ตกไป
 - (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
 - (๕) เพื่อให้ออกความเห็น
 - (๖) ในปัญหาข้อกฎหมาย
 - (๗) ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ
 - (๘) เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ
- ๔) ทำเป็นหนังสือ (แนบท้ายระเบียบ) และยื่นต่อประธานสภา เพื่อเสนอล่วงหน้า และ ให้ประธานสภาส่งกระทู้ให้ผู้บริหารเตรียมตอบ พร้อมบรรจุเข้าระเบียบวาระภายใน ๗ วัน นับแต่ส่งกระทู้ให้ผู้บริหาร

๙.๓ กระทุ้งถามด่วน

๑) กระทุ้งถามด่วนต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญหรือเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนกระทบประชาชนอย่างร้ายแรงที่จะต้องรีบชี้แจง และดำเนินการโดยทันที

๒) ประธานต้องรีบส่งให้ผู้บริหารเตรียมตอบ พร้อมกับกำหนดเวลาตามความสำคัญและความสนใจของประชาชน

๓) ประธานต้องอนุญาตให้ถามกระทุ้งถามด่วนก่อน (ตามลำดับ)

๔) เมื่อผู้บริหารตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทุ้งซักถามได้อีก ๓ ครั้ง

๙.๔ การส่งผลของกระทุ้งถาม

๑) การถอนกระทุ้งถาม

(๑) ผู้ตั้งกระทุ้งถามมีสิทธิถอนเมื่อใดก็ได้ และห้ามผู้นั้นยื่นกระทุ้งถามในเรื่องนั้นอีก

(๒) ผู้ตั้งกระทุ้งถามไม่ถาม / ไม่อยู่เมื่อถึงระเบียบวาระให้ถือว่าถอนกระทุ้งถามนั้น

๒) กระทุ้งถามตกไป เมื่อสมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทุ้งถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทุ้งถามตกไป

๙.๕ การตอบกระทุ้งถาม

๑) ผู้บริหารมีสิทธิไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของทางราชการ โดยต้องให้สภาทราบภายใน ๗ วัน

๒) ผู้บริหารขอเลื่อนการตอบได้และขอให้ที่ประชุมโดยต้องชี้แจงเหตุผลพร้อมกำหนดเวลาที่จะตอบหากนานเกินไป (สภามีสิทธิกำหนดเวลาให้ตอบได้)

๙.๖ กระทุ้งที่ยังไม่ตอบระงับไป

๑) ครบวาระสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) ยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๓) ปิดสมัยประชุม

๔) ผู้บริหารพ้นจากตำแหน่ง

๑๐. คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมี ๒ ประเภท คือ

๑) คณะกรรมการสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน ๓ - ๗ คน

๒) คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน ๓ - ๗ คน

๑๐.๑ หน้าที่ของคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในกิจการของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณากิจการของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถตั้งคณะอนุกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามสมควร

๑๐.๒ การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑) การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้บริหารท้องถิ่นเสนอชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้

๒) ในกรณีที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน เว้นแต่ยกเว้นสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล น้อยกว่า ๘ คน สมาชิกสภาออกเสียงรับรอง ๑ คน ส่วนกรณีที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

๓) การเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวน เว้นแต่ที่ประชุมมีมติ เป็นอย่างอื่น

๔) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือบุคคลที่ไม่ได้ เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชุดต่างๆ ตามความจำเป็นแก่กิจการในหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

(๓) คณะกรรมการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติ

(๔) คณะกรรมการอื่นๆ ตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควร

๕) การเลือกกรรมการวิสามัญของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าขอเสนอตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้สภาท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามลำดับรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการวิสามัญไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด

๑๐.๓ การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

๑) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) ตาย

๓) สมาชิกสภาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของผู้นั้นสิ้นสุดลง

๔) เลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ หรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง

๕) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากหน้าที่

๑๑. การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

๑) ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นสถานที่ที่ควรแก่การเคารพ ผู้เข้าไปจะต้องแต่งกาย สุภาพประพฤติตนให้เรียบร้อย และอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้

๒) การแต่งกายของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ให้แต่งเครื่องแบบชุดสากลนิยม ชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด

๓) ในขณะที่กำลังประชุม ห้ามบุคคลภายนอกเข้าไปในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๔) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้ประชาชนที่ประสงค์จะเข้าฟังการประชุมได้เข้าฟังการประชุม และการปรึกษาของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด

๕) การถ่ายทอดการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีอื่นใดจะกระทำได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๑.๑ ห้ามผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้ ในที่ประชุมสภา

- (๑) ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ กล่าวคำหยาบคาย เสียดสี หรือใส่ร้าย
 - (๒) แสดงกิริยาอันพึงรังเกียจ
 - (๓) ก่อความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการให้เสื่อมเสียเกียรติของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือจงใจกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุรบกวนกิจการของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - (๔) ขัดคำสั่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - (๕) ขณะที่กำลังประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ ถ้าผู้ใดละเมิดระเบียบการประชุมนี้ หรือ กระทำการฝ่าฝืนข้อ ๑๑๘ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจตักเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด หรือให้ กล่าวคำขอขมาในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือห้ามไม่ให้พูดต่อไป หรือสั่งให้ผู้ละเมิดออกไปเสียจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้
 - (๖) กรณีขัดคำสั่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการเสื่อม เกียรติของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการกระทำนั้น หรือสั่งให้ ออกไปจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งนั้น โดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้
 - (๗) กรณีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่นให้ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นำตัวผู้นั้นออกจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือออกไปให้พ้นบริเวณสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้
 - (๘) ถ้าเกิดมีการส่งเสียงเอ็ดอิ่งขึ้นในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าไม่สามารถจะรักษาระเบียบการประชุมให้เป็นที่เรียบร้อยได้ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจสั่งหยุดพัก การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ชั่วคราว
 - (๙) กรณีที่ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกิดอลเวง จนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถรักษาระเบียบการประชุมไว้ได้ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งปิดประชุมสภาท้องถิ่น
- คำสั่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความในหมวดการรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยเป็นคำสั่งที่เด็ดขาดตามระเบียบ ข้อ ๑๒๒

อ้างอิง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒
- พระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕

